

INTERPELACJA 61/2020

W sprawie: wykorzystania środków finansowych samorządu województwa.

- **Jerzy Barzowski**

Interpelacja

W sprawie: wykorzystania środków finansowych samorządu województwa.

Na podstawie art.23 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa pomorskiego oraz §13 statutu województwa pomorskiego i § 23 regulaminu pracy Sejmiku Województwa Pomorskiego proszę Pana Marszałka o informacje:

1. Czy środki samorządu województwa były wykorzystywane w Fundacjach Palium i Jarcewo?
2. Czy środki samorządu województwa otrzymywały spółki: Bonamed, Nobo i Alte?
3. Proszę o podanie z jakich programów, w jakiej wysokości i w których latach powyższe podmioty korzystały z takich środków?

Odpowiadając na Pana interpelację z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie wykorzystania środków finansowych Samorządu Województwa Pomorskiego przez podmioty wskazane w interpelacji, informuję, co następuje.

Na wstępie należy zaznaczyć, że wskazane przez Pana w interpelacji podmioty nie otrzymały środków samorządu województwa. Niektóre z nich uzyskały natomiast dofinansowanie z funduszy europejskich, budżetu państwa oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), w których dysponowaniu uczestniczy Samorząd Województwa Pomorskiego.

W dniu 26 marca 2018 r. Zarząd Województwa Pomorskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WP) w wyniku rozstrzygnięcia ogłoszonego konkursu na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.2.2. Rozwój usług społecznych RPO WP 2014-2020 podpisał umowę nr RPPM.06.02.02-22-0046/17-00 z Fundacją Palium.

Na podstawie tej umowy Fundacji Palium przyznano dofinansowanie w wysokości 1.561.676,88 zł na realizację projektu pt. „Dom Pomocy Fundacji Palium”. Na kwotę dofinansowania składają się środki Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 1.397.289,84 zł oraz środki dotacji celowej z budżetu krajowego w wysokości 164.387,04 zł. Termin realizacji projektu obowiązuje od 1 marca 2018 r. do 31 października 2020 r. Podstawowym zadaniem projektu jest prowadzenie dziennego domu pomocy dla osób niesamodzielnych i stworzenie 20 miejsc usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej.

Fundacja Palium otrzymała również środki finansowe z PFRON. Są to środki pozabudżetowe, przekazywane przez PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych. W dniu 25 maja 2011 r. zawarto z Fundacją Palium umowę na kwotę 300.000,00 zł brutto na realizację inwestycji polegającej na robotach budowlanych związanych z rozbudową i przebudową istniejącego budynku i zwiększenie zdolności zakładu do poprawy jakości usług rehabilitacyjnych skierowanych dla niepełnosprawnych. Ponadto z ww. fundacją zawarto umowę z dnia 29 grudnia 2011 r. nr 135/UM/ROPS/WRR-II/11 na kwotę 22.779,50 zł na doposażenie oddziału rehabilitacyjnego do kompleksowego usprawniania w NZOZ „MEDICOR” w Chojnicach oraz umowę z dnia 22 września 2014 r. nr 73/UM/ROPS/WRR-II/14 na kwotę 7.066,45 zł na doposażenie działu fizjoterapii w niezbędny sprzęt służący usprawnianiu i aktywizacji pacjenta (program wyrównywania różnic między regionami na zakup sprzętu rehabilitacyjnego - obszar A).

Dodatkowo informuję, że Fundacji Jarcewo oraz Bonamed sp. z o.o. przyznano dofinansowanie na realizację projektów w ramach tzw. podejścia Leader objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i 2014-2020 (PROW) oraz Programem Operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 (PO Ryby). Podejście Leader oznacza, że projekty składane były w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez Lokalne Grupy Działania. Złożone wnioski podlegały ocenie przez Radę/ Komitet LGD pod kątem zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz spełniania lokalnych kryteriów wyboru zawartych w dokumencie. Projekty wybrane do dofinansowania przez LGD przekazywane były do oceny UMWP dokonywanej w odniesieniu do kompletności wniosku, zgodności z wymogami Programu, kwalifikowalności kosztów. Zgodnie z zasadami powyższych programów operacyjnych Samorząd Województwa Pomorskiego przyznawał pomoc projektom spełniającym te warunki i wybranym do dofinansowania przez LGD (analogicznie projekty nie wybrane przez LGD

do dofinansowania nie podlegają ocenie przez UMWP i nie może on bezpośrednio zmienić decyzji w zakresie wybrania/nie wybrania projektu do realizacji).

W konsekwencji oceny i wyboru dokonanej przez LGD/LGR Samorząd Województwa Pomorskiego udzielił niżej wymienionego dofinansowania:

- Fundacja Jarcewo realizowała projekt pt. „Zachowanie lokalnego dziedzictwa historycznego - renowacja i remont zabytkowego ogrodzenia zespołu dworsko-parkowego w miejscowości Jarcewo” dofinansowany w ramach PROW 2007-2013 (umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 20 czerwca 2013 r., wartość dofinansowania – 25.000,00 zł) oraz projekt pt. „Przywrócenie wartości przyrodniczych zbiornikom wodnym oraz zabezpieczenie pomników przyrody na terenie zabytkowego zespołu dworsko-parkowego w Jarcewie” dofinansowany w ramach PO Ryby 2007-2013 (umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 12 czerwca 2014 r. – wartość dofinansowania – 243.543,00 zł);
- Bonamed sp. z o.o. realizowała projekt pt. „Rozwój usług rehabilitacyjnych (w ramach usług dla seniorów) poprzez rozbudowę domu opieki w Jarcewie o salę rehabilitacyjną wraz z wyposażeniem” dofinansowany w ramach PROW 2014-2020 (umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 1 września 2017 r., wartość dofinansowania – 199.577,00 zł).

Ponadto Bonamed sp. z o.o. realizuje projekt pt. „Poprawa dostępności do rehabilitacji kardiologicznej poprzez utworzenie bazy i wdrożenie innowacyjnych metod w Bonamed sp. z o.o. w Jarcewie” dofinansowany w ramach RPO WP 2014-2020 (umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 4 lutego 2019 r., wartość dofinansowania – 3.864.161,47 zł, w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - 3.409.554,24 zł, a z dotacji celowej z budżetu krajowego - 454.607,23 zł). Termin realizacji projektu określono od 1 marca 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r. Celem projektu jest zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji kardiologicznej w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Chojnice-Człuchów poprzez rozbudowę, nadbudowę obiektu szpitala w Jarcewie, doposażenie placówki w sprzęt medyczny i pozostałe wyposażenie oraz przeszkolenie personelu.

Jednocześnie mając na uwadze treść Pańskich wystąpień medialnych dotyczących zaplanowanej przez UMWP kontroli projektu Fundacji Palium, chciałbym wyjaśnić, że prowadzenie hospicjum oraz dziennego domu pomocy to dwie odrębne aktywności Fundacji i jedynie ta druga otrzymała dofinansowanie z UMWP. Dom Pomocy Fundacji Palium otrzymał

dofinansowanie w ramach RPO WP 2014-2020, które może być wydatkowane wyłącznie na cele przewidziane w założeniach projektu.

Kontrola przewidziana w systemie wydatkowania funduszy unijnych objąć może swoim zakresem wyłącznie prawidłowość realizacji projektu, tj. prowadzenia dziennego domu pomocy. Zatem nieuprawnione jest jakiegokolwiek wiązanie zaplanowanej kontroli i samego dofinansowania projektu z działalnością Hospicjum w Chojnicach oraz tragicznym w skutkach pożarem.

Zgodnie z *ustawą z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (j.t. Dz. U. 2018 r. poz. 1431 ze zm.) oraz *Wytycznymi w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*: Kontrola projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta jest formą weryfikacji wydatków potwierdzającą, że: współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone, faktyczny stan realizacji projektu jest zgodny z umową o dofinansowanie i odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o płatność oraz w innych dokumentach przekazywanych do instytucji kontrolującej, wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z wymaganiami programu operacyjnego oraz z zasadami unijnymi i krajowym.

Zgodnie z upoważnieniem kontroli podlega weryfikacja zgodności realizacji projektu z jego założeniami określonymi w umowie o dofinansowanie oraz we wniosku o dofinansowanie projektu, a w szczególności:

- prawidłowość rozliczeń finansowych;
- kwalifikowalność personelu projektu;
- kwalifikowalność uczestników projektu;
- sposób przetwarzania danych osobowych uczestników projektu;
- postęp rzeczowy realizacji projektu;
- poprawność udzielania zamówień, w tym stosowania zasady konkurencyjności oraz stosowania przepisów prawa unijnego;
- poprawność udzielania pomocy publicznej/pomocy de minimis;
- prawidłowość realizacji działań informacyjno-promocyjnych;
- zapewnienie właściwej ścieżki audytu;
- sposób prowadzenia i archiwizacji dokumentacji projektu.

Zakres kontroli zależy również od stopnia rozliczenia projektu. Próba dokumentów do kontroli wybierana jest na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjenta.

Kontrolę projektu „Dzienny Dom Pomocy Fundacji Palium”, tak jak wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WP 2014-2020 i finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, przeprowadzają pracownicy Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego UMWP (DEFS). Każdy pracownik uczestniczący w kontroli otrzymuje upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz podpisuje Deklarację Bezstronności i Poufności. W Deklaracji oświadcza, że w odniesieniu do beneficjenta którego będzie kontrolował nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie z kontroli projektu na miejscu. Dodatkowo oświadcza, że według jego wiedzy w stosunku do kontrolowanego beneficjenta nie zachodził i nie zachodzi konflikt interesu. W przypadku powzięcia informacji o istnieniu jakiegokolwiek okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości, co do bezstronności w odniesieniu do beneficjenta, zobowiązany jest do niezwłocznego jej zgłoszenia na piśmie przełożonemu i zaprzestania udziału w procesie kontroli na miejscu. Deklaracje bezstronności podpisywane są również na etapie wyboru projektu oraz rozliczania.

Powyższe rozwiązania powodują, że system wydatkowania środków unijnych jest transparentny i zapewnia, także w przypadku ww. projektu, zachowanie bezstronności. Ponadto nie może być mowy o konflikcie interesów, gdyż Zarząd Województwa Pomorskiego jest kolegalnym organem wykonawczym Samorządu Województwa Pomorskiego. Organ ten nie działa jednoosobowo i wykonując swoje zadania podejmuje uchwały w formie głosowania.

Zarząd Województwa Pomorskiego jest jedną z 16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi odpowiadającymi za realizację RPO w regionach i jest częścią systemu wdrażania funduszy unijnych w Polsce. IZ RPO WP jest wielokrotnie kontrolowana przez instytucje zewnętrzne w zakresie wykorzystania środków unijnych i udzielania dofinansowania na realizację projektów, przede wszystkim przez Ministerstwo Finansów - Krajową Administrację Skarbową oraz Najwyższą Izbę Kontroli. Wyniki tych kontroli potwierdzają prawidłowe wykonywanie przez IZ RPO WP zadań związanych z wdrażaniem funduszy unijnych oraz nie wskazują na jakiegokolwiek nieprawidłowości w zakresie zachowania bezstronności czy też unikania konfliktu interesów przy udzielaniu dofinansowania i przeprowadzaniu kontroli projektów. Ważne w tym miejscu jest, że Najwyższa Izba Kontroli oraz Krajowa Administracja Skarbowa dokonuje zarówno kontroli funkcjonowania systemu wdrażania funduszy unijnych, jak i kontroli realizacji poszczególnych projektów.

Podsumowując należy podkreślić, że Zarząd Województwa Pomorskiego nie ma wpływu na zakres, przebieg oraz wynik kontroli konkretnych projektów, realizowanych

ściśle w oparciu o przepisy ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, a także wytyczne horyzontalne wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz Instrukcję wykonawczą RPO WP 2014-2020 każdorazowo opiniowaną przez ww. ministra, który zarazem jest odpowiedzialny za koordynację realizacji programów operacyjnych oraz monitorowanie ich wdrażania.